

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 15Er/488/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211213205
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2012:4211213205.1

Uznesenie

Okresný súd Komárno v exekučnej veci oprávneného: pohotovosť, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36865141, proti povinnému: G. F., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXXX/XX, Z., o vymoženie pohľadávky vo výške 288,- € s príslušenstvom a trov exekúcie,

rozhodol:

Súd z a m i e t a žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka 60, zo dňa 2.8.2011 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. 15Er/488/2011 (EX 7834/11).

odôvodnenie:

Na základe návrhu na vykonanie exekúcie spísanom vo forme zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 26.5.2011 sa oprávnený domáhal voči povinnému vymoženia pohľadávky vo výške 288,- € s príslušenstvom a trov exekúcie. K návrhu priložil kópiu zmenky č. 408500114, kópiu zmluvy o úvere č. 408500114 zo dňa 25.3.2010, rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej rozhodcovskej a.s., IČO: 35 922 791, so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, vedený pod sp. zn. SR 02629/11 zo dňa 29.4.2011, ktorý tvorí v danej veci exekučný titul.

Súdny exekútor požiadal dňa 2.8.2011 tunajší súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Súd v zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučného poriadku) posúdil žiadosť exekútora, návrh oprávneného a exekučný titul z hľadiska súladu so zákonom, teda či boli splnené všetky zákonné podmienky pre vydanie poverenia pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie.

Z predložených dokladov zistil súd nasledovné skutočnosti:

Oprávnený poskytol povinnému na základe Zmluvy o úvere č. 408500114 zo dňa 25.3.2010 úver vo výške 200,- €, ktorý sa povinný zaviazal zaplatiť oprávnenému spolu s poplatkom za jeho poskytnutie, celkovo vo výške 396,- € v 12 mesačných splátkach po 33,- €. Súčasťou zmluvy o úvere sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v článku 15 obsahujú rozhodcovskú doložku. Podľa nej všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761 (rozhodcovský súd), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných poriadkov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu,

b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/19630 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné

strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvážovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý teória a prax označujú za fakticky nerovný, nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.

Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. V mnohých prípadoch sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splýva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva rozhodcom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, ide nepochybne o prípad značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa, t.j. oprávneného. Rozhodcovská doložka umožňujúca dodávateľovi výber

rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa nie je rozdiel medzi výhradnou rozhodcovskou doložkou a voľbou dodávateľa, ktorý spotrebiteľovi rozhodcovské konanie vnúti ako najvhodnejší spôsob rozhodovania sporu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal, pričom pri voľbe spôsobu riešenia prípadných sporov nemal na výber vzhľadom na splnutie rozhodcovskej doložky s ostatnými štandardnými zmluvnými podmienkami. Povinný mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu.

Keďže rozhodcovská doložka nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a fakticky núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, je neprijateľná. Spotrebiteľ nemal skutočnú možnosť ovplyvniť samotnú existenciu a znenie rozhodcovskej doložky, pretože alternatíva riešenia sporov pred konkrétnym rozhodcovským súdom mu bola de facto vnútená v zmluve v rámci Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Zároveň sa dá dôvodne predpokladať, že v prípade vzniku sporu medzi zmluvnými stranami, si oprávnený zvolí riešenie sporu pred rozhodcovským súdom, ktorý si sám určil, čo je v podstate súdu známe aj z jeho úradnej činnosti v obdobných prípadoch.

Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

- a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,
- b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo
- c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. má nielen vo vzťahu k exekučným titulom predstavovaným rozhodcovskými rozsudkami, ale aj vo vzťahu k ustanoveniam Exekučného poriadku povahu špeciálnej úpravy, na základe ktorej možno rozhodcovskému rozsudku za splnenia pre to zákonom ustanovených podmienok odprieť vykonateľnosť i bez toho, aby došlo k formálnemu odstráneniu takéhoto rozhodnutia. Z ustanovenia § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. možno vyvodiť, že na to, aby mohla byť vykonaná exekúcia na základe rozhodcovského rozsudku, musí byť rozhodcovský rozsudok aj v súlade s týmto ustanovením, teda nesmie byť vydaný v rozhodcovskom konaní, ktoré by trpelo vadou uvedenou v ustanovení § 40 písm. a) alebo b) zákona č. 244/2002 Z.z. a nesmie zaväzovať na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Keď rozhodcovský rozsudok odporuje týmto zákonným ustanoveniam, nestráca síce svoju platnosť exekučného titulu, tieto jeho nedostatky však predstavujú hmotnoprávnu prekážku vykonania exekúcie na jeho základe. Z vyššie uvedeného plynie, že súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. je hmotnoprávnym predpokladom vykonania exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 veta tretia a štvrtá Exekučného poriadku, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vzhľadom na to, že rozhodcovská doložka je v zmysle vyššie uvedeného neplatná, exekučný titul vydaný na základe takejto neplatnej rozhodcovskej doložky je materiálne nevykonateľný, čo predstavuje neodstrániteľnú prekážku brániacu vykonaniu exekúcie, preto súd vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré je možno podať na Okresnom súde Komárno do 15 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) Osp. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.